REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Dumineca* 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Dumineca* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 36. Brașov, Miercurĭ 16 (28) Februarie. 1900.

Ungurii și instrucțiunea publică.

A nu face pentru instrucțiunea naționalităților nemaghiare nimic, a nu lăsa pe nimenĭ sĕ facă ceva pentru ea și a împiedeca naționalitățile înse-șĭ sĕ-șĭ ajute cu forțele lor proprii, — acésta este adĭ cuintesența politicei unguresci de instrucțiune publică în aplicația ei asupra Nemaghiarilor.

Cum lucréză guvernul unguresc pentru instrucțiunea poporală a naționalităților nemaghiare? — Ridică în nisce orășele și sate slabe unguresci resfirate prin ținuturile locuite de naționalitățĭ palaturĭ cu mulțime de învĕțătorĭ și învĕțătóre bine plătițĭ din visteria statului și le botéză scóle de stat; în comunele neunguresci séu că nu face nimic, séu că înființéză érășĭ numai scóle de stat cu limba de propunere maghiară, ca bietul popor sĕ nu pótă învĕța nimic în ele. Scólelor confesionale susținute de Nemaghiarĭ nu le dă ajutor séu de loc, séu numai cu condițiunĭ de ingerință, carĭ nu se pot primi. In schimb însĕ impune, pe basa legii de maghiarisare dela 1879, tuturor scólelor poporale române, slovace, sêrbescĭ etc. studiul limbei maghiare în mĕsură tot mai estinsă, ca bieții copii sĕ-șĭ piérdă fără folos timpul și așa scurt de învĕțătură.

Astfel pricepe guvernul sĕ esecute acea dispozițiune a legii de naționalitate din 1868, care ḑice, că *tot cetățénul sĕ-șĭ priméscă instrucțiunea până la universitate în limba sa maternă.* Ce batjocură se face cu propunerea limbelor nemaghiare în scólele medii de stat și subvenționate de cătră stat, de cumva se mai propun aceste icĭ colo, — scie tótă lumea.

Dér guvernul nu numai, că nu face nimic pentru instrucțiunea poporelor nemaghiare, ci și pe ele însĕ-le le împedecă de a lucra în favorul înaintării învĕțămêntului lor național. Unde ar avé mijlóce și voiă sĕ-șĭ ridice institute de învĕțămênt, ca de esemplu Românii din Carașiu-Severin, și Slovacii din Turoț-St.-Mârtin, acolo sub diferite pretexte guvernul îi opresce séu ridică iute câte-o scólă de stat medie, ca la Lugoșiŭ, ca sĕ pótă ḑice, că acel ținut e deja provĕḑut cu scólă medie, și nu mai este trebuință de alta.

Considerațiunile „mai înalte de stat“, carĭ, cum se pretinde, li ar impune guvernanților ungurĭ acéstă politică de instrucțiune, se razimă în „ideia lor de stat“ și în programul și devisa lor de-a crea aicĭ un „stat național maghiar“, și culminéză în nisuința de-a ne maghiarisa; ér întru cât nu li-ar succede a ne maghiarisa, sĕ rĕmânem neinstruițĭ, proștĭ și astfel iobagĭ intelectualĭ ai rassei maghiare și a renegaților trecuțĭ în tabĕra ei.

Decă scopul regimului unguresc ar fi sĕ ridice din rĕsputerĭ cultura poporelor acestui stat fără deosebire, carĭ spre rușinea egemonilor lor au rĕmas așa de înapoiate, atuncĭ el n'ar trebui sĕ oprescă nicĭ un ajutor, nicĭ din afară, ci sĕ se bucure de el.

Cum lucră guvernul unguresc pentru promovarea instrucțiunei publice, o dovedesce și procederea lui față de averile Năsĕudenilor. Aceste averĭ au fost întrebuințate cu atâta succes pentru cultura foștilor grănițerĭ românĭ, încât „patrioții“ ardelenĭ murieau de năcaz, cum de se deșteptă tocmai acei Năsĕudenĭ, carĭ ca popor dedat a mânua arma, le făcură la 1848 cel mai mare năcaz.

Făcêndu-se așa ḑicênd stăpân pe acele averĭ, guvernul unguresc s'a îngrijit, ca din venitul lor școlele Năsĕudenilor sĕ tragă cât mai puțin, ér uneltele sale cât mai mult folos. Astfel — ca sĕ dăm o probă despre bunăvoința sa pentru luminarea poporului român, el obtrude cu forța la gimnasiul din Năsĕud pe un director, pe care nimenĭ nu-l vrea și care tocmai pentru aceea numai strica póte instrucțiunei în acel institut. Dér este destul sĕ nu-l voéscă Românii, ca sĕ-l voéscă ministrul de instrucțiune Wlassics.

Se mai afirmă, că subvențiunĭ streine nu se pot tolera din punct de vedere al intereselor statului. De vom esamina însĕ cu de-amĕruntul, câte felurĭ de subvențiunĭ, ajutóre și alte donațiunĭ de aceste — carĭ se pretinde a fi periculóse statului — n'am afla la confesiunile cele mai maghiare. Nu se dau óre mulțime de ajutóre și stipendii din strĕinătate bisericelor luterane și calvine din tótă Ungaria? Despre acestea însĕ Wlassics nu vré sĕ scie, căcĭ se dau la ai lui. Câte titlurĭ, distincțiunĭ și beneficii nu atĕrnă în Ungaria de Papa dela Roma și au atĕrnat de când e regat, dér pentru ăcea nu s'a contopit Ungaria cu Italia, nicĭ nu scim sĕ se fi renegat vre-un prelat unguresc.

Ḑicețĭ, că se face propagandă cu aceste ajutóre?

Decă este așa, de ce nu face guvernul unguresc contra-propagandă, ridicând și susțiind pretutindenea între naționalitățĭ școle bune cu limba de propunere a poporațiunei ținutului, ca sĕ n'aibă lipsă de ajutorul străin?

Ei, dér cu-o asemenea contrapropagandă s'ar deștepta numai naționalitățile nemaghiare, fără de a fi fost maghiarisate mai înainte. Și acésta n'o vrêu guvernanții maghiarĭ una cu capul. Mai bine rĕmână două din trei părțĭ ale poporațiunei statului în întunerec, decât sĕ fiă cultivate în spiritul lor național și în detrimentul politicei de maghiarisare.

Pretinsa „propagandă strĕină“ nu e dér, decât pretecstul pentru a se puté maghiarisa mai bine și a se puté da pâne bună la o mulțime de dascălĭ, inspectorĭ și alțĭ funcționarĭ unguresci printre naționalitățile nemaghiare, unde nu numai nu folosesc nimic, ci strică învĕțămêntului.

Mica Românie, fără a se mai teme de propaganda străină, permite sĕ li-se dea tot felul de ajutóre culturale locuitorilor ei. Acésta o sciu Maghiarii mai bine decât orĭcine, căcĭ ei trimit coloniilor de Maghiarĭ și Sĕcui de prin România, ca și Ciangăilor din Bucovina, cu grosul subvenții, apoi preoțĭ și dascălĭ; ba când se reîntorc în patriă îi primesc cu prapori și torțe și-i acoper de favorurĭ — și aceștia dela „binele cel mare“ din patria recâștigată, fug apoi curênd érăși în România și Bucovina.

Propaganda cea mai periculósă o face însu-șĭ guvernul, legislațiunea și societatea ungurésca cu politica lor cea nefericită și cu tot felul de mĕsurĭ și legĭ asupritóre pentru naționalitățile nemaghiare.

A delătura aceste mĕsurĭ, a desființa și schimba aceste legĭ nedrepte: — étă problema, ce s'ar impune cu urgență înainte de tóte guvernului unguresc, decă ar voi serios deslegarea cestiunei naționalităților spre mulțumirea acestora și spre binele țĕrii.

Regimul unguresc însĕ, cu Szell orĭ făr de Szell, nu se gândesce la o astfel de resolvire pacinică a gravei cestiunĭ. De aceea a și creat pe terenul instrucțiunei publice o stare de lucrurĭ atât de abnormă, nedréptă și nesuferită. Și cum procede pe acest teren, procede pe tóte celelalte fără a se gândi la urmările rele neîncungiurabile ale unei astfel de politice.

Clubul polon și obstrucțiunea Cehilor. Clubul polon din „Reichsrath“ a ținut la finea sĕptĕmânei trecute o conferență, în care s'a luat o resoluțiune constatând mai întâiŭ, că clubul rĕmâne pe lângă convingerea, că datoria parlamentului este a lua în dréptă considerare în-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Un erou uitat.

(Amintiri din rĕsboiul dela 1877.)

După o bombardare puternică de artileriă, câte-va regimente de grenadirĭ verdĭ, aveau misiunea sĕ ia cu asalt reduta.

Când s'a dat ordinul de atac, înflăcărarea era la culme. Rușii îmbĕtațĭ și de bĕutură și de dorul de-a se mĕsura cu păgânul, au pornit cu baionetele înainte, cu strigătul de *ura!*... prelungit, de credeai sĕ rĕstórne lumea.

S'au apropiat de redută, mai cu câțĭ-va pașĭ sĕ ajungă la șanțuri, când sunt întêmpinațĭ cu salve neîntrerupte de puscĭ. — Rêndurile s'au rărit și din mijlocul învălmășelei, nu se aude acum decât țipete sfâșietóre de durere, înmărmurind pe cei scăpațĭ de glónțele dușmane.

— Strîngețĭ rêndurile, strigă comandantul.

Ca nisce uriașe sloiurĭ, batalionele din urmă se mișcă, un nou zid de ómenĭ ia locul celor căḑuțĭ și pornind dau al doilea asalt, însĕ érășĭ fără de folos. — La a treia încercare, ostașii nu mai strigă *ura!* ci făcêndu-șĭ cruce desnădăjduițĭ, cu frunțile plecate, se rugau tremurênd, „*boji-țară!... boji-țară!*“... mergênd în bobote...

După o vălcea, cu puscile la picior, așteptau alte batalióne, gata pentru măcel.

Pe de-asupra șăpcilor muscălescĭ, se vedeau căciulile regimentului XIII de dorobanțĭ. Mândri, consciențioșĭ de chemarea lor, cu privirile ațintite în spre redută, cu mintea întrégă, urmăriau mișcările de ambele părțĭ și... par' că-i străbăteau fiorii până în crescet, li-se strîngea inima, când vedeau mereu căḑênd luptătorii, peste a căror trupurĭ încă vii, treceau rêndurile de bătaiă, fără a-se opri, fără a-le lua în sémă....

Cu tótă înverșunarea atacurilor, carĭ scăḑuseră binișor numĕrul Turcilor, dușmanii țineau încă temeinic. Apĕrațĭ de pretutindenĭ, ascunșĭ prin șanțurĭ, după zidurile de pământ, loviau mereu în carne vie.

De departe împĕratul cu întreg statul sĕu major privea prin ochian și părea trist și abătut de acéstă luptă eroică, însĕ fără de folos. De-odată Alesandru al II-lea întorcêndu-se către șef, îi rostì ceva la urechiă. Intr'o clipă un călĕreț se și pornì în góna calului către partea unde așteptau reservele próspete, cu regimentul XIII de Iașĭ, care atât de strălucit îșĭ căpĕtase deja botezul de sânge.

— Ce este? întrébă colonelul.

Călĕrețul, oprindu-se înainte-i, îi întinse o fițuică de hârtiă și fără a rostì un cuvênt, salutând milităresce, a pornit către batalionele muscălescĭ.

Colonelul cetì cu multă băgare de sémă ordinul, chibzui în pripă starea luptătorilor, situația redutei, îșĭ rĕsucì mustața privindu-șĭ voinicii, apoi cu o voce aspră rostì căpitanilor:

— Care din voi are dorul sĕ se mĕsóre astăḑĭ vitejesce alăturĭ cu Muscalii?

Se înțelege dela sine, că toțĭ ca nisce fanaticĭ au rĕspuns într'un graiŭ:

— Nu așteptăm, decât acésta!...

— Mai domol, surîse colonelul. Nu i nevoiă de toțĭ, ci de-o singură companiă, hotărîtă.

Același rĕspuns eșia acum din mii de pepturĭ, când étă, că din front înaintéză căpitanul C., om bine legat, ars la față și cel mai în vêrstă dintre căpitanĭ; salută pe colonel ḑicênd:

— Cer acéstă cinste pentru mine și pentru flăcăii mei.

— De ce? Intrebă colonelul.

— Intâiŭ, pentru-că sunt cel mai bĕtrân, și al doilea pentru-că sciu muscălesce.

— Scii și comanda?

— Da.

— Plécă.

Un lung semn de comandă:

— Ascultațĭ: Regiment, batalionul al II-lea, compania IV-a înainte... marș!...

Sunetele de corn și de bătaiă sguduie aerul, regimentul presintă armele, stégul ferfenițit li-se plécă înainte, pe când preotul le dă bine-cuvêntarea. Voinicii închinându-se, pornesc hotărîțĭ înainte cu „Dómne-ajută“, avênd în fruntea lor pe C. Acum sunt departe!...

Colonelul, cu întreg regimentul se pun în mișcare în altă direcțiă.

Șeful statului-major hotărîse a lua prin surprindere reduta pe la spate, deóre-ce inimicii erau adunațĭ la capĕtul celalalt, unde se dedea asaltul din partea grenadirilor verdĭ.

teresele vitale ale statului și popórelor. După-ce spune, că clubul simpatiséză cu programul economic desfășurat de ministru-președinte Koerber și că bucuros conlucră la realisarea lui, resoluțiunea *condamnă obstrucțiunea Cehilor*, care, dice, nu se unesce cu principiile parlamentarismului. In fine declară, că clubul polon, fără de a împedeca cursul normal al desbaterilor parlamentare, va pretinde deplina egală îndreptățire a Polonilor.

Slavisarea Bucovinei.

„*Patria*“ din Cernăuțĭ publică un articol important asupra primejdiei ce-i amenință pe Românii din Bucovina din partea slavismului. Étă ce scrie confratele nostru din Cernăuțĭ:

In decursul unui secol, slavisarea Bucovinei a progresat în mod atât de rapid, încât adĭ Românismul Bucovinei e pe cale a fi total înghițit de valurile slavismului. La ocuparea Bucovinei prin Austria, țerișóra acésta număra 75.000 de Românĭ și 12.000 Rutenĭ. Décă presupunem, că în decurs de 100 de anĭ populațiunea sĕ quadruplică, Românii ar trebui sĕ represinte adĭ un numĕr de 300.000 locuitori pe lângă 50.000 Rutenĭ. Cu alte cuvinte, poporul românesc al Bucovinei, sub raporte normale, ar trebui sĕ fie de 6 orĭ mai numeros decât cel rutén.

De fapt însĕ numĕrul Rutenilor întrece adĭ pe cela al Românilor; așa pretinde cel puțin statistica oficială. Suntem prea convinșĭ, că datele statistice nu corespund adevĕrului, și negreșit că unele mii de Români au fost contrabandațĭ în tabera Rutenilor. Insĕ diferența nu póte fi decât minimală, și în casul cel mai bun, décă am nivela diferența ambelor popóre, ar dispune de aceeașĭ putere numerică, vré sĕ dică unul și altul de câte 230.000 de suflete. De aicea resultă, că pe când Rutenii s'au înmulțit de 20 de orĭ, Românii au scădut în mod simțitor, înmulțindu-se în acelașĭ timp de abia 3 orĭ.

Evident că sporirea Rutenilor n'a putut urma pe cale firéscă. In privința fecundităților, Românii stau cel puțin pe aceeașĭ tréptă cu Rutenii. Admitem, că o mare parte a admigrat și admigréză din Galiția; însĕ aceste elemente fluctuante nu se așédă tóte statornic în țéră, nu pot decĭ altera raportul numeric în mod atât de simțitor. Evident, că acel enorm plus e *resultatul slavisărei poporului nostru.* Acesta-i un fapt incontestabil. Am documentat de nenumĕrate orĭ, că elementul românesc se întindea odinióră până peste frontierele nordice ale Bucovinei, până adânc în Galiția. Și adĭ reamintesc multe localitățĭ originea lor curat românéscă. Că în Zastavna a fost prima școlă românéscă a Bucovinei, nu vor denega nicĭ șoviniștii cei mai încarnațĭ ai Rutenilor. Ce am pierdut peste Prut, o scie o lume întrégă: sute de sate și tótă rezeșimea nóstră.

Și cu tóte acestea, ipocrisia adversarilor noștri trîmbiță în lumea largă, că noi romanisăm, că suntem agresivĭ, că sugrumăm sĕrmanul popor rutén. Guvernul local cu ereditatele sale înclinațiunĭ antiromâne, în frunte cu președințĭ strĕinĭ de țéră și fără pic de cunoscință a rapórtelor faptice, ia lamentarea acésta drept monedă bună și insceneză în contra nóstră o gónă de esterminare, precum nu se pomenesc nicĭ în cele mai înapoiate pașalicurĭ ale Turciei. Tóte aceste sub binevenitul pretext, că românisăm.

Am accentuat de sute de orĭ și cu insistență, că lupta nóstră nu-i luptă de cucerire, ci de apĕrare. Și ca în acésta privință sĕ nu încapă nicĭ umbra unei îndoelĭ, declarăm, că suntem gata în tot momentul la o separare pe basă etnografică a părților rutene de cele române. Rapórtele de adĭ odată constatate, districtele limitate în românescĭ și rusescĭ, credem că adversarii noștri nu ne vor mai puté reproșa tendințe de espansiune. N'avem decât sĕ urmăm esemplul, ce ni-l dau Cehii și Germanii Bohemiei, și pacea între cele mai puternice elemente ale Bucovinei va fi stabilită pentru totdéuna. In mod mai loial credem, că nu putem procede.

Scim noi, că prin o fiixare a limitei etnografice între Românĭ și Rutenĭ am da tendințelor agresive ale slavismului lovitura de mórte. De aceea și suntem prea sigurĭ, că aceștia vor opune unei eventuale înțelegerĭ tóte obstacolele posibile Și cu drept cuvênt. Sub împrejurările actuale, ei câștigă di de di nou teren pe contul nostru; sat după sat cade pradă uneltirilor slavisatóre, și décă d-l Würfel a dis, că timpul, în care românismul Bucovinei se va coborî în mormênt, se póte calcula cu siguranță matematică, n'a esprimat decât dorința cercurilor guvernamentale din loc și adevĕrata tendență a conducĕtorilor rutenĭ.....

Articulul încheie învitând pe Românii bucovinenĭ, sĕ aibă pururea în vedere pericolul, ce-i amenință și cei chemați sĕ instrueze poporul cu orĭ-ce ocasiune binevenită, căcĭ nu numai deputații sunt chemațĭ a apĕra poporul, ci fie-care Român are acéstă sacră datoria.

Renta în Senatul român.

(Ședința dela 11 Febr. v.).

D-l **Th. Văcărescu**: D-l Aurelian se mira erĭ, de ce tratăm noi (conservatorii) așa pe d-l Sturdza. Dér cine a aruncat întâiŭ epitetul de nemernic și de trădător la adresa unui guvern, cine a deschis întâiŭ acéstă cestiune?

Esplică, cum s'a nascut cestiunea națională și critică fapta d-lui Sturdza, când a espulsat din România pe șése diariștĭ transilvănenĭ sub pretext de agitațiunĭ naționale.

Cetesce pasagii din discursul dela Orfeu al d-lui Sturdza, prin care denunța guvernului maghiar, că guvernul român dă subvenții școlelor din Transilvania. Acest om, dice, era inconscient de ceea ce spunea, nu-șĭ dedea séma de ceea ce făcea, căcĭ un bărbat încăruntit în luptele politice trebue sĕ aibă cumpĕt la vorbă.

Oratorul rĕspunde la criticele ce s'au adus modului, cum a fost resolvată cestiunea rentei școlelor din Brașov și termină spunênd, că e o datoriă patriotică sĕ se voteze legea rentei.

D-l *Ilariu* **Isvoranu**: Rĕspunde d-lui T. Văcărescu, acusându-l, că ca fost diplomat a compromis pe d-l Kalnoky.

Ce va dice d-l Kalnoky când va reveni la putere? (Ilaritate. Rîsete. O voce: Kalnoky a murit.) Chiar décă a murit, atuncĭ îi turburațĭ memoria (Ilaritate.) și o astfel de purtare nicĭ un om nu o sĕ vi-o aprobe. Cetesce apoi notele diplomatice schimbate între d l Sturdza și ministrul austro-ungar și întrébă, décă nu pe tema rentei s'a acusat d-l Sturdza de tradare. Ei bine, dice oratorul, décă d-l Sturdza n'a plătit renta, d-vóstre de ce, când ațĭ venit la putere, nu ațĭ plătit renta?

Acésta a fost campania dusă de conservatorĭ contra d-lui Sturdza, trădarea decĭ n'a fost, decât în imaginația d-lor conservatorĭ. Spunețĭ, că d-l Sturdza a dat de scire despre sumele, carĭ se trimeteau la Brașov. Nu-i adevĕrat, n'a fost denunțare, a fost un discurs luat altfel de cei interesațĭ. (Ilaritate pe banca ministerială.)

D-l **Take Ionescu**: Acésta însemnéză, că vĕ dăm atenția.

D-l I. **Isvoranu**: Și eu pe aceeașĭ mĕsură vĕ voiŭ da atenția.

Oratorul trece apoi la acusațiunile, ce se aduc d-lui Sturdza și declară, că n'au temeiŭ și nu sunt adevĕrate. Dice, că soluțiunea cestiunei rentei a fost nenorocită.

Oratorul se ocupă cu cestiunea Ghenadie, ce a fost sulevată de ante-vorbitor, și polemisând cu d-l Ioan Lahovari, dice că acesta s'a mărginit a apĕra pe regretatul sĕu frate Alesandru Lahovari, ér nu sĕ rĕspundă în fond la cestiunea rentei. In fine apeléză la Senatorĭ sĕ voteze în contra proiectului de lege.

D-l **Take Ionescu**, *ministru de finanțe*: D-l ministru de esterne a lămurit în destul cestiunea și, décă mai ia cuvêntul, o face pentru-că a fost atacat și trebue sĕ rĕspundă la aceste atacurĭ. In cameră a făcut'o cu mai mare asprime, pentru-că atacurile dirigiate contra sa au fost violente; va fi mai puțin aspru aicĭ, pentru-că în Senat a fost atacat cu moderațiune.

D-l Aurelian l'a învinuit de-a fi voit sĕ distrugă un partid politic. D-sa însĕ nu s'a luptat cu un partid, ci cu un singur om. Intotdéuna a recunoscut necesitatea esistenței a două partide politice în țéră și decĭ campania conservatóre n'a putut avé ținta, ce i-o atribue d-l Aurelian.

Ministrul de finanțe cetesce un pasagiu dintr'un discurs pronunțat de d-sa în camera deputaților, ca sĕ probeze afirmarea sa, și după ce mai arată, că nu l'a putut conduce nicĭ ură, nicĭ invidiă față cu partidul liberal, dice:

„E decĭ probat, că tótă acțiunea nóstră în cestiunea acésta, din care cea mai mare parte imĭ revine mie, — pentru-că fără îndoélă n'ațĭ uitat, că pressa conservatóre mi-a lăsat cât-va timp tótă rĕspunderea asupra acestei campanii — a fost întreprinsă contra unui singur om, contra d-lui Dimitrie Sturdza.“ Esaminéză mai departe promisiunile periculóse ce dice, că le-a făcut d-l Dim. Sturdza în plin parlament și în sala Orfeu Românilor de dincóce de munțĭ.

Cabinetul conservator, dice d-l Take Ionescu, n'a promis nimic și cu tóte acestea membrii sĕi au fost acusațĭ de trădare; au fost acusațĭ de-a fi adoptat o politică stricăcióră intereselor Românilor de dincóce și ale neamului întreg român. Aceste acusațiunĭ au fost formulate în sala „Orfeu“ de către d-l D. Sturdza însușĭ, de către acel om, care odată ajuns la putere a suprimat, fără ca sĕ i-se fi cerut plata rentei școlelor din Brașov. Crima s'a sĕvîrșit mai întâiŭ în Senat la 1893 și apoi în sala Orfeu la 1894. Aicĭ în Senat d-l Sturdza pretindea, că datoria guvernului român este sĕ facă sĕ înceteze situațiunea grea a Românilor din Transilvania; d-sa se lăuda, că décă ar fi venit la putere ar fi resolvat cestiunea astfel. Când a venit la guvern a mers la Iașĭ și a făcut sousĕ. (Aplause.)

Țéra nóstră, continuă d-l T. Ionescu, e țéra cea mai tolerantă. Tocmai de aceea ațĭ comis fapta ne mai pomenită: ațĭ făgăduit tot, ca în urmă sĕ facețĭ souse. Ațĭ aprins un dor în sufletul ómenilor și apoi li-ațĭ smuls acest sentiment. Noi n'am făgăduit nimic și pe mine nu m'ațĭ fi vĕdut pe acéstă bancă în Noemvre, décă în August nu arangiam cestiunea rentei.

Soluțiunea acésta a fost pentru noi o condițiune a presenței nóstre la putere. (Aplause) La 1894 am ajuns acolo, dice d-l T. Ionescu, încât eram tolerațĭ sĕ trimitem în Transilvania 150,000 de lei anual pentru bisericĭ și școle. Contele Kalnoky scia acésta și a declarat'o în delegațiunĭ, ér delegațiunile au trecut la ordinea dilei. Acesta nu era numai un succes al nostru, ci al țerei întregĭ. In loc însĕ de-a fi mândru de acest succes, d-l Dim. Sturdza ne-a denunțat în discursul dela Orfeu, că cu acei banĭ nutrim agitațiunea în statul vecin. Vețĭ înțelege, că din diua acésta acea toleranță n'a mai putut esista, cu tóte declarațiunile făcute de contele Kalnoky în sînul delegațiunilor ungare.

La 1894 ne-ațĭ transformat în criminalĭ, pe noi conservatorii, numindu-ne complicii Maghiarilor, denunțându-ne lumei românescĭ, că noi voiam, ca Ungurii sĕ desnaționaliseze pe Românĭ, sĕ întindă țéra cu coróna S-lui Stefan până la mare, ér noi sĕ fim magnații Ungurilor, sĕ bem șampaniă și sĕ mâncăm trufe!

E scris, d-lor, în discursul dela „Orfeu“, în care conservatorii au fost acusațĭ de trădare (cetesce). Cercaserațĭ sĕ ne rĕsturnațĭ și făcuserățĭ un complot în streinătate. N'ațĭ reeșit însĕ.

A mai încercat apoi d-l Sturdza a îndemna pe transilvănenii condamnațĭ sĕ se refugieze în România spre a lucra de aicĭ în cestiunea națională. Voia sĕ ne siléscă pe noi, ca, décă ei ar fi venit aicĭ, sĕ-i espulsăm.

Étă cum s'a înmormêntat la „Orfeu“ cestiunea națională!

In Aprilie 1898 am întrat în luptă. Eram absolut singur la început și de aceea unele diare conservatóre nu mĕ susțineau, deși am avut concursul regretatului nostru șef Lascar Catargiu. Am învins însĕ. (Aplause). Sórtea a vrut, ca eu sĕ vĕ interpelez în Aprilie și apoi tot sórtea a voit, ca eu sĕ semnez proiectul de rentă.

D-l Aurelian scie prea bine, că n'am dorit succesul aplauselor. Eu v'am propus sĕ facețĭ d-vóstre, gruparea dela „Drapelul“, interpelarea în afacerea scólelor din Brașov. Ațĭ stat două sĕptĕmânĭ pe gândurĭ, atuncĭ am întrat eu în luptă (Aplause.)

D-l Aurelian se felicită, că s'a pus în cele din urmă capĕt cestiunei rentei scólelor din Brașov. Nu d-lor, nu ne putem felicita de acésta, fiind-că, deși soluțiunea cestiunei rentei e norocósă, nu i mai puțin adevĕrat, că cestiunea națională nu se mai află în aceeașĭ situațiune ca acum șépte anĭ.

Datoria ómenilor politicĭ, a adevĕraților bărbațĭ de stat, esclamă d-l Ionescu, este de-a lupta pentru consolidarea regatului României. Astfel am luptat noi intotdéuna. Ceea-ce face tăria nóstră nu e numai încrederea în propriele nóstre forțe, dér și convingerea despre slăbiciunea forțelor d-vóstre reale. (Aplause prelungite).

Se cere închiderea discuției. Votanțĭ 61. Pentru proiectul de lege *voteză 57 contra 4.* Ședința se ridică la órele 7 séra.

Dușmanii nicĭ nu puteau sĕ vadă restul batalióanelor, carĭ așteptau, ascunse întru cât-va după dâmb.

Ordinul se esecută în grabă și în curênd o-a doua luptă pornì în partea opusă. Insĕ, care nu le fù surprinderea Muscalilor, când se vĕdură improșcațĭ din tóte părțile și de tunurĭ și de glónțe! Spaima morții sgudui rêndurile luptătorilor, frica se molipsesce, îi cuprinde cu iuțéla fulgerului, șefii remașĭ o iau la fugă și după ei masse întregĭ de ostașĭ; nu mai era o óste, ci o turmă risipită, fără de păstor.

Căpitanul C... pĕtrunde mereu înainte, îndemnându-șĭ copiiĭ, fără sĕ-i trécă prin gând, că ar puté fi părăsit de tovarășĭ în mijlocul încăerării. Sergentul Neculai Curălariu din Onțenĭ îi atrase luarea aminte.

— Sĕ trăescĭ domnule căpitan, Muscalii ne lasă.

— Ce spui mĕ!...

— Ne lasă dĕu!... au întors spatele.

— Și comandanții?...

— Sunt în frunte!...

— Ai dreptate... îi vĕd... gornist! răcnì căpitanul, sună încetarea focurilor și di stânga 'mprejur!...

Ca o trîmbă de pânză se întórce compania.

— Pe ei copii, décă-'i vorba sĕ perim ca nisce cânĭ, sĕ piară și ei!...

Dorobanții nu goniau, ci se părea că sbor, ca șoimii spintecând aerul plin de fum, cu penele dela căciulĭ. — Étă-'i lângă fugarĭ; căpitanul dă comanda în muscălesce, sărind înaintea trupelor înspăimêntate. Rușii, credêndu-se comandațĭ de un șef al lor, se opresc în loc, întâiul, al doilea, tóte batalióne, cuprinse de buimăcélă, ascultă orbesce, și de frică se reîntorc ér la luptă.

In fruntea lor pornesce căpitanul, care îmbătat de fumul acru și de strigătul de rĕsboiŭ, nu mai era om pămêntean, ci se părea o întrupare din poveștĭ.

In acest timp Turcii vĕdênd destrăbălarea, gróza și fuga neașteptată, părăsiră în pripă posițiunile întărite și se luară pe urma dușmanilor, sigurĭ sĕ-i măcelărĕscă de istov!...

— La baionete! răcnesce căpitanul.

Vai Dómne ce măcel!... ce măcel! Românul lăsat în voie, îșĭ face loc și cu spaga și cu stratu, sbor creerii, gâlgăe sângele din trupul răniților, ostașii se îngrămădesc, se strivesc, întră unii în alții, pămêntul se acopere de leșurĭ!... Un *ura*!... puternic isbucnesce din pepturile Muscalilor și dorobanților... étă-i ajunșĭ la șanțurĭ... sus pe redută.

— Inăuntru băețĭ!

Ca o vijeliă trec sumedeniă de ostașĭ înspăimêntător de furioșĭ nimicind totul, fără de crutare.

Căpitanul e greu rănit. In șanț, un arap ce-'șĭ da sufletul, i-a spârcuit cu o cange pulpa piciorului. In redută vrênd sĕ răpéscă un steag verde, apĕrătorul i-a retezat trei degete dela mâna dréptă, cu tóte acestea după ce sergentul Niculae l'a legat repede, căpitanul cu spada în mâna stângă, turbat, comandă mai departe, atacând dușmanii din partea opusă. Luațĭ între două focurĭ, lupta a fost scurtă și crâncenă.

(Va urma.)

Rěsboiul din Africa sudică.

Tuptele deln Paardeberg.

Scirile sosite la Londra în 26 l. c. presentă situaţia pe câmpul de luptă dela *Paardeberg* ca neschimbată.

O telegramă dată din Paardeberg Vinerĭ, spune, că în partea nordică s'au adunat masse marĭ de Burĭ, carĭ ameninţau din spate pe brigadirul engles *Dorrien*.

Burii şi-au facut întărirĭ puternice de şanţurĭ şi cu tote că lagěrul lor a fost aprins de Englesĭ şi Burii au fost siliţĭ a-se retrage la alvia rîului Modder, totuşĭ ei resistau puternic la sfîrşitul sěptěmânei trecute.

La Tugela.

Din lagěrul din Natal se anunţă, că Joi Englesii lui Buller au voit sě trécă peste Tugela cu 60 de carě, însě au fost respinşĭ şi puşĭ pe fugă. Englesii au încercat şi Vinerĭ sě ocupe o posiţiă la *Ermelo*, dér *au fost din nou respinşĭ cu marĭ pierderĭ*.

Declaraţiile lui Ledys.

Dr. *Leyds*, agentul transvaalian din Bruxella, a declarat unui corespondent al fóiei „Berliner Tagbltt", că *Cronje a căpětat deja ajutóre* şi chiar de ar fi înfrânt, asta nu ar însemna o pierdere prea mare, deóre-ce *100,000 de Burĭ stau gata a lupta pentru patriă.*

Drumul dela Jacobsdal la Bloemfontein.

Din descrierea regiunei, prin care merg acum trupele Englesilor, se věd dificultăţile, carĭ sunt legate de acest marş obositor. Drumul dela Iacobsdal la Bloemfontein, de-alungul şoselei Paardeberg-Emmaus-Petrusberg-Bloemfontein, nu e plăcut nicĭ pentru călětorul, care merge cu diligenţa. Şoséua e rea, trece printr'un şes uscat, pustiu, din care rěsar icĭ-colo culmĭ de granit, din care sě věd blocurĭ întregĭ, rěspândite pe drum, din distanţă în distanţă. Culmile de granite, precum şi blocurile, constitue pentru Burĭ escelente posiţiunĭ de adăpostire şi de întărire, deşi cea mai bună apěrare a acelei regiunĭ e însăşĭ pustietatea ei.

Intre Iacobsdal şi Paardeberg nu întâlnescĭ decât la o depărtare de câte-va ceasurĭ, câte vre-o căsuţă ţěrănéscă, al cărei proprietar nu prea e ospitalier şi unde trupele inamice nu prea au ce găsi. Arşiţa e în acest timp nesuferită, vîrtejurile de nisip te inécă, ér apa lipsesce în tótă întinderea drumului, séu se găsesce în fórte puţină cantitate. Lungimea drumului e de 150 kilometri.

Un oficer rus despre Burĭ.

„Novoie Wremia" într'un lung articol descrie o convorbire dintre baronul Drusen şi un oficer rus, care a luat parte la rěsboiul din Transvaal, şi care fiind grav rănit, s'a întors în Rusia. Din acéstă convorbire merită sě fiă reproduse următórele: Tactica Burilor de a conduce un rěsboiŭ, la noi în Europa nu s'ar puté de nimenea pricepe. Burii n'au nicĭ o hartă de teren şi nicĭ un plan de rěsboiŭ, ér pregătirile la luptă se fac din timp în timp, după necesitate. Ei sunt fórte iscusiţĭ a pune mine în apropierea unui pod, aprope când se trécă Englesii. Burii au pus o mină, a cărei esplosie a făcut marĭ stricăciunĭ. La urmă ofiţerul rus arată, că Burii au mare lipsă de medicĭ, bandaje şi medicamente. Rusul, după-ce a fost rănit, a rupt cămaşa de pe el, pe care a purtat'o 6 sěptěmânĭ, şi a fost silit sě-şĭ lege rana cu propria sa mână. Glonţul i-a fost scos de abia în Varşovia, când a ajuns acasă.

SCIRILE ḐILEI.

— 15 (27) Februare.

Adunarea generală a *Casinei române* din loc se va ţiné Dumineca viitóre la 3 óre p. m. în localul obicĭnuit. Avis membrilor!

Ultimul 1 (13). La 1 Februarie stil vechiŭ am scris ultimul *1 (13)*. La 1 Martie stil vechiŭ, nu vom mai scrie 1 (13), ci *1 (14)* Martie, fiind-că după calendarul Iulian anul acesta este visect, adecă Februarie are 29 ḑile, pe când după calendarul Gregorian anul nu este visect şi Februarie are numai 28 de ḑile. 1 Martie al nostru decĭ nu mai corespunde cu 13 Martie căl Iulian, ci cu 14 Martie. Calendarul Iulian se întrebuinţéză la Românii de aicĭ, apoi în România, Rusia, Grecia şi în statele balcanice, carĭ vor trebui sě adaugă de aicĭ înainte încă 13 ḑile în loc de 12, cum era până acum, ca sě vie la data din calendarul Gregorian.

O nouă bancă românéscă. Fóia lui Banffy „Magyar Szo" e cătrănită foc, că în comuna *Dognecea* din Bănat s'a pus basele înfiinţării unei băncĭ românescĭ. Capitalul fundaţional este, ḑice numita fóiă, 100,000 corone, ér acţionarii *toţĭ* Românĭ.

Medic român în Transvaal. Cunoscutul medic român din Mehadia, d-l Dr. Al. *Popovicĭ*, se află deja de o lună în Transvaal, unde dirigéză serviciul sanitar al trupelor de sub comanda geneneralului Joubert.

Călětoria Reginei Angliei. Corespondentul londonez al ḑiarului „Kölnische Zeitung" află din cercurile bine informate, că regina Victoria ar fi renunţat formal de a trece pe teritoriul francez în călětoria sa, ce va întreprinde în curênd. Causa acestei abaterĭ dela itinerarul stabilit mai înainte, se tribue atitudinei pressei francese în cestiunea rěsboiului actual.

Soţia lui Cronje. Raportele, ce sosesc despre luptele dela Paardeberg spun între altele, că soţia genialului beliduce bur *Cronje* se află şi ea lângă bărbatul sěu pe câmpul de luptă. Ea sě fi îndemnat pe bărbatul sěu a-se preda, însě acesta n'a voit s'o asculte.

Starea sěmĕnăturilor la noi în ţéră este destul de bună în tote părţile. Sěmĕnăturile de tómnă stau mult mai bine, decât anul trecut pe timpul acesta.

Cununia. D-l *Grigorie Missir* din Boteşanĭ şi d-ra *Eleonora Gh. Sterian*, fiica vechiului cantor al bisericei nóstre din cetate, se vor cununa Joi în 17 Febr. st. v. la órele 10 a. m. în biserica Sf. Adormirĭ din cetate, Braşov. Va fi prima cununiă sěvîrşită în acéstă biserică. Dea Dumneḑeu sě fiă în ceas bun şi cu noroc pentru tinerii mirĭ şi pentru părechile, ce vor mai urma!

Clerul rus în favórea Burilor. Călugării mănăstirei ortodoxe Troitze Serge din Moscova, au dat preotului olandes Gillot un stég de biserică şi o frumósă perdea pentru altar, care vor fi date Burilor ca semn de profundă simpatiă pentru acestĭ glorioşĭ apěrătorĭ ai patriei lor.

Amicul Burilor. Din *Glasgow* se anunţă, că studenţii universitarĭ de acolo au insultat pe profesorul *Tille*, pentru-că a scris într'o fóiă din Berlin un articul favorabil Burilor. Bietul profesor s'a refugiat înspăimântat, dér şĭ-a uitat paltonul în coridor. Studenţii au sfăşiat paltonul în bucăţĭ. Când profesorul Tille apărŭ din nou, studenţii năvăliră asupra lui. Póte l'ar fi şi bătut, décă nu-i săriau în ajutor ceilalţĭ profesorĭ. — Aşa păţesc în Anglia amicii Burilor.

Convocare.

P. T. d-nele membre ale Reuniunei femeilor rom. gr. or. din Făgăraş, precum şi alţĭ binevoitorĭ ai acestei corporaţiunĭ, sunt poftiţĭ a participa la a

XXV *Adunare generală*, ce se va ţiné *Duminecă în 11 Martie 1900* c. st. n. la órele 2 p. m. în şcóla nóstră confesională din Făgăraş.

Obiectele:

1) Deschiderea şedinţei;
2) Incassarea taxelor şi înscrierea de membre.
3) Raportul şi raţiociniul pro anul 1899
4) Censurarea acestor raporte.
5) Propunerĭ diverse.
6) Constituirea pe un nou period de 3 ani.
7) Inchiderea şedinţei.

Făgăraş, 21 Februarie 1900.

Maria Dan, preşedintă. **Ioan Berescu**, secretar.

Unchiaşul Van Bosboom.

Etă un adevěrat tip de Bur. E cel mai vestit ţintaş în întreg Transvaalul. E bětrân, dér voinic. Are vĕrsta de 53 anĭ, dér nu i pasă. *Van Bosboom* mai e şi bogat, căcĭ are mine de aur, carĭ însě acum în rěsboiul cu Englesii şĭ-au pierdut mult din valóre. Dér nu-i pasă bětrânului. Atâta rěu. Mult mai tare îl superă şi-l consumă jalea după cei doi fii ai sěi, carĭ au fost ucişĭ acum de glónţele „dum-dum" ale Englesilor.

Jalea şi supěrarea după dragii sufletului sěu i-au deşteptat rěsbunarea, şi într'o ḑi şĭ-a pus flinta pe umĕr şi s'a presentat la vechiul şi bunul sěu prietin: moş Krueger.

— Dă-mĭ voiă sě-mĭ strîng o cétă de voinicĭ.

— Ce are a face? rěspunse Krueger. Ai destule cartuşe?

— Am. Mi-le pregătesc însu-mĭ!....

I-a şi şoptit preşedintelui din ce şi-le pregătesce. Moş Krueger s'a făcut palid, dér păstrându-şĭ totuşĭ sângele rece, i a ḑis:

— O merită, pentru asta ne rěsboesc.

Van Bosboom a plecat la rěsboiŭ. A dus cu el vechia lui flintă, cu care a ucis deja numěroşĭ Kafferĭ şi cu care a culcat la pămĕnt chiar pe regele Matabelelor, vestitul Hebengula.

Unchiaşul nostru şĭ-a însuşit obiceiul sě împuşce în fiă-care ḑi doi Englesĭ în pomenirea fiilor sěi căḑuţĭ în luptă. Nicĭ-odată nu puşcă mai mulţĭ, orĭ mai puţinĭ. De obiceiŭ îşĭ alege doi oficerĭ englesĭ din aristocraţiă, apoi se culcă la pămĕnt, pune puşca la ochiŭ şi trage. Nicĭ-odată el nu greşesce ţinta. După-ce a puşcat, sare drept în sus şi sbiară cât póte:

— Chamberlain!

După-ce a descărcat arma, o aruncă şi se retrage. Ia în mânĭ cartea de rugăciune, care a moştenit'o dela o rudă din vécul 17-lea, şi începe a se ruga. Van Bosboom e om evlavios, bun la inimă, dér jalea după fiiĭ sěi îl face rěsbunător.

Când lupta s'a sfîrşit şi armele sunt mute, ambulanţele, carĭ culeg morţii şi rěniţii, aleg de obiceiŭ pe cei doi, carĭ i-a împuşcat Van Bosboom. Sunt *morţĭ scumpĭ*, deóre-ce unchiaşul nostru îşĭ pregătesce glónţele din aur şi cu aur puşcă drept în inima jertfelor sale.

— Pentru aur au venit, aur sě capete! ḑice Van Bosboom de câte-orĭ îşĭ descarcă arma.

Dare de sémă.

Din incidentul petrecerei aranjate de elevii şcólei nóstre poporale române gr. cat. din loc, în 1 (13) Ianuarie a. c., întrând mai multe suprasolvirĭ, ţinem sě aducem şi pre acéstă cale calea mai căldurósе ale nóstre mulţumirĭ tuturor stimaţilor domnĭ suprasolvenţĭ, şi anume:

Ioachim Totoianu 3 cor. 60 fil.; Moise Meteşiu 2 cor. 20 fil.; Elena Pop Bota 2 cor.; Nicolau Anca 2 cor.; George Totoianu 2 cor.; Aureliu Pop Bota 1 cor. 40 fil.; Andreiu Silviu 1 cor. 40 fil.; Avram Vasilie 1 cor. 40 fil.; Molnar Sándor 1 cor. 40 fil.; Singer Adolf 1 cor. 20 fil.; Ioan Sava 1 cor. 20 fil.; Iosif Ciobota 1 cor. 20 fil.; George Lascu 1 cor.; Gavril Raţiu 1 cor.; Anghel Ştefan 1 cor.; Deutsch Iakab 1 cor; Nicolae Hada 1 cor.; Czövek Robert 80 fil.; Ioan Dumitreanu 80 fil.; Küstner Iosif 80 fil.; Ioan Medrea 80 fil.; Ioan Domşia 60 fil.; Iacob Munteanu 60 fil.; Ioan Vasiu 40 fil.; Ioan Ursa 40 fil.; Octavia Maxin 40 fil.; Severeanu Pop 20 fil.

Tot cu acéstă ocasiune esprimăm mulţămitele nóstre Prea stim. domn Petru Pop, jude reg. în Braşov, care a binevoit a dărui pe séma bibliotecei nóstre şcolare suma de 10 cor. drept cunună neveştejită pe mormĕntul decedatului sěu frate George.

Corneliu Meteşiu, controlor. *Ilie Milaciu*, casar.

Producţiunĭ şi petrecerĭ.

„Reuniunea română de cant şi musică din Lugoş" va arangia Sâmbătă în 3 Martie (19 Febr.) 1900 în sala hotelului „Regele Ungariei" un concert împreunat cu petrecere de dans. Intrarea de persónă: prima grupă de scaune 2 cor; a doua grupă de scaune 1 cor. 60 finicĭ; loc de stat 1 cor. galeriă 60 finicĭ. Venitul curat e destinat pentru fondul „Reuniunei de cant şi musică din Lugoş". Inceputul la 8 óre séra. Bilete de întrare se pot căpěta la cassarul reuniunei Vas. Jurca jun. şi séra la casă.

Programa: 1) G. Musicescu: „Copii ai patriei". (Imn cor mixt). 2) C. Chovan: „Danses Roumaines" (Piesă de pian pentru patru mânĭ, — esecutată de d-rele Ersilia Popovicĭ şi Eugenia Gurgut). 3) G. Verdi: „Nabucco". (Plângerea Israiltenilor în robiă — cor. mixt). 4) J. Artat: „Souvenir de Bellini" (Violină cu acomp. de pian. Esecuţia de d-ra Silvia Iorga şi Aurel Iorga). 5) Ch. Gounod: „Serenada" (Alt solo, — cântată de d-na E. Marcoviciu, cu acomp. de pian, esecutat de d-ra Eugenia Gurgut.) 6) A. Adam: „Si j'etais Roi" (Final, al 2-lea act. — cor cu acomp. de pian. Soliştĭ: d-ra Elisav, Mitar, d-nii Aless. Onae şi Mihaiŭ Bradicean. Acompaniamentul susţinut de d-ra Ecaterina Iorga). 7) *a.* Vasiliu: „Drum bun" (cor. bărb.) *b.* Roberti: „Rataplan... vivat Regele!" (cor. mixt.)

*

Societatea de lectură din Năsăud a şcolarilor dela gimnasiul superior fundaţional va da o serată literară-musicală urmată de dans, Sâmbătă în 3 Martie (st. n. 1900 în sala de gimnastică dela gimnasiu. Inceputul precis la 7 óre séra. Intrarea de persónă 1 cor. Venitul curat e destinat în favorul fondului societăţii de lectură a şcolarilor gimnasialĭ. Suprasolvirile şi ofertele marinimóse se primesc cu mulţămită şi se vor publica în Raportul anual al gimnasiului.

Programa: 1) "Cuvênt de deschidere" rostit de presedintele societăţii Vasile Moldovan, şcolar în clasa VIII-a 2) „Imn şcolar" de E. Stefănuţiŭ, cor mixt. 3) „Despre fisiognomie" disertaţiune de Nicolae Bălan, şcolar în cl. a VIII-a 4) „Calul Ţiganului", anecdotă de A. Pan, predată de A. Bolfa, şcolar în cl. a VII. 5) „Totdéuna fără banĭ", orchestră. 6) "Stan Covrigarul" scenetă comică de V. Alexandri, predată de 6 şcolarĭ din cl. a VII-a 7) „Despre basme", disertaţiune de Vas. Moldovan, şcolar în cl a VIII-a. 8) „Marşul cântăreţilor", de C. Porumbescu, cor bărbătesc. 9) „Regina Ostrogoţilor", de G. Coşbuc, decl. de fortunat Mureşan, şcolar în cl. a VIII-a 10) „Naşul", monolog predat de Aurel Iuga, şcolar în cl. a VIII a. 11) „Uvertura", orchestră. 12) "Cuvênt de închidere" rostit de vicepreşedintele societăţii Tudor Moisil, şcolar în cl. a VII-a. Dans.

NECROLOG. **Vasiliu Şarcadi**, notar de cerc pensionat în Beiuş, după o bólă grea şi îndelungată, împărtăşit cu St. Sacramente, a réposat în 24 Februarie n. c. în etate de 73 de anĭ. Il jălesce întristata-i soţiă Iuliana născ. Moldovan, Hortensia mărit. Traian Farcaş ca fiică, Arteminu Şarcadi, canonic în Oradea-Mare, ca frate, şi alte numeróse rudenii.

Fiă-i ţĕrîna uşóră!

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 26 Februarie. Aḑĭ înainte de ameaḑĭ Majestatea Sa monarchul a primit în audienţă pe Inalt Prea Sânţiile Lor archiepiscopii şi metropoliţii Dr. V. *Mihaly* şi I. *Meţianu.*

Londra, 27 Februarie. Lord Roberts anunţă din *Paaderberg*, că *Cronje a capitulat necondiţionat cu tóte trupele. Cronje este acum prisonier în lagěrul engles.*

DIVERSE.

Cea mai scumpă lulea (pipă). Şachul (împěratul) Persiei este fericitul muritor, care se póte lăuda, că are cea mai scumpă pipă pe tot rotundul pămĕntului. Pipa lui e încărcată cu petri scumpe şi cu împodobirĭ măestre. E de preţ de 1.600000 francĭ! Şahul însuşĭ ţine la ea ca la lucru mare, şi nicĭ nu fuméză din ea, decât la ḑile de sěrbătóre.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul losurilor privat

din 21 Febr. 1900

	cump.	vind.
Basilica	13 40	14 40
Credit	395.25	397.25
Clary 40 fl. m. c.	129 50	131.—
Navig. pe Dunăre	—.—	—.—
Insbruck	65 —	67 —
Krakau	57. 0	58.50
Laibach	50 —	51.—
Buda	131 50	134
Palffy	132 —	133.-
Crucea roşie austr.	42 70	43.70
dto ung.	22 75	23 75
dto ital.	—	— —
Rudolf	61.—	63.
Salm	172.50	174.50
Salzburg	57. —	59.
St. Genois	180 —	182.—
Stanislau	—	—.—
Trieitine ½% 100 m. c.	172 50	184.
dto 4% 50	80 —	—.—
Waldstein	180.—	182.—
dto de 10 franci	12 7	13 75
Banca h. ung. 4%	123.—	123 80

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Februarie 1900.

Renta ung. de aur 4%	98.55
Renta de corône ung. 4%	94.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	101.10
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.40
Bonurĭ rurale ungare 4%	93.30
Bonurĭ rurale croate-slavone	94.—
Impr. ung. cu premii	163.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	141.50
Renta de argint austr.	99.55
Renta de hârtie austr.	99.50
Renta de aur austr.	98.75
Losurĭ din 1860.	137.25
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	125.90
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	187.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	236.85
Napoleondorĭ	19.26
Mărcĭ imperiale germane	118.25
London vista	242.47½
Paris vista	96.25
Rente de corône austr. 4%	99.50
Note italiene	89.80

Cursul pieţei Braşov.

Din 27 Februarie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18.96
Argint român.	Cump.	18.70	Vênd.	18.75
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.08	Vênd.	19.14
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	2.54	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	118.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	21.40	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.